

Evakuacijski stoli, blazine in podvzmetnice za evakuacijo invalidov

Nihče ne sme biti prikrajšan pri dostopu do prostora, storitev ali informacij samo zaradi invalidnosti oz. gibalne oviranosti. Osebam z oviranostmi pa je poleg dostopa potrebno urediti tudi možnost za evakuacijo iz objekta v primeru izrednih razmer. Za hitro evakuacijo invalidov se uporablja posebna evakuacijska oprema.

V Sloveniji se vsako leto gasilci borijo s številnimi požari, naša država pa se nahaja tudi na potresno ogroženem območju, zato jo prav tako lahko prizadene močnejši potres ali druga naravna nesreča. Za čim boljše pripravljenost na morebitne izredne razmere je zato treba razmišljati o sprejemanju preventivnih varnostnih ukrepov, ki bodo zagotovili hitro in varno evakuacijo vseh skupin prebivalstva.

V primeru nujne evakuacije iz objekta zaradi požara, potresa, poplave ali drugega razloga je treba pomisliti tudi na reševanje ljudi, ki sami ne morejo hoditi, ali pa imajo težave s hojo in orientacijo. Evakuacijske poti morajo biti načrtovane in izvedene tako, da omogočajo varen izhod vsem uporabnikom objekta, tudi tistim z gibalnimi omejitvami, kot so invalidi, starejši, nosečnice ter poškodovanci, pozabiti pa ne smemo niti na slepe, gluhe in gluhoslepe ljudi.

KAKO TAKŠNE SITUACIJE DOŽIVLJAJO INVALIDI?

Invalidi se vsakodnevno spopadajo z različnimi arhitektonskimi ovirami, zato si želijo, da se te čim prej odpravijo na vseh področjih. Med glavne probleme, s katerimi se soočajo osebe z različnimi oviranostmi, spada tudi vprašanje, kako se na varen način evakuirati iz objekta v primeru požara ali drugih izrednih razmer.

Uporabnica s spinalno mišično atrofijo na invalidskem vozičku **Kajetana Grebenc** opaza, da ljudje običajno ne pomislijo na evakuacijo oseb z oviranostmi: »Zdaj živim v 4. nadstropju, zato je kar problem in si težko predstavljam, iskreno povedano, ne vem, kako bi me rešili. Bila sem že v situaciji, ko je bil potres, na srečo je bil šibek, ampak me je zgrabila panika, saj nisem vedela, kaj naj naredim. Potem sem šla sicer z dvigalom ven iz stavbe, kar ne bi smela, a druge rešitve v tistem trenutku nisem videla. Takrat sem začela intenzivno razmišljati o tem, kako omejene možnosti imam za hiter umik, kar je srhljivo.«

Glede doživljanja izrednih situacij Kajetana Grebenc razlaga: »Nekdo gre lahko takoj ven v dveh minutah, jaz pa moram v hitrem času najti fizično pomoč hodečega človeka. Zato se v takih trenutkih počutiš nemočnega. Če bi imela fizično močnega moškega osebnega asistenta, bi me morda lahko odnesel po stopnicah. Živim v bloku in če bi imela v primeru

požara ob sebi osebno asistentko, bi tudi njo prosila za pomoč, drugače pa kakšnega soseda, da me prestavi na rjuho ali debelejšo odejo in odnese po stopnicah. Z dvigalom se takrat ne bi smela peljati, za reševanje pa bi verjetno nujno potrebovala dva človeka. Druge rešitve ne vidim, zato so tu prisotni občutki nemoči.«

Upoštevati je treba, da se v primeru nesreče gibalno ovirani ne bodo mogli evakuirati z dvigalom, zato potrebujejo drugo rešitev – pripomočke za premagovanje višinskih razlik (stopniščna dvigala, klančine) ali pripomočke za evakuacijo (evakuacijski stol, evakuacijske blazine idr.)

Evakuacijska oprema za reševanje gibalno oviranih

Evakuacijske poti moramo načrtovati premišljeno, saj lahko le tako vsem omogočimo, da varno zapustijo stavbo v sili. Načrtovalci evakuacije morajo vedeti, kakšni stanovalci se nahajajo v objektu. Kdo so uporabniki stavbe, pa je treba upoštevati tudi pri oceni požarne ogroženosti. Načini in rešitve za brezhiben načrt evakuacije so različni, pri načrtovanju pa je najpomembnejše, da imamo ves čas pred očmi uporabnike in da se zavedamo, da so ti uporabniki zelo različni.

Za hitro evakuacijo vseh skupin prebivalstva je treba zgradbe opremiti z ustrezno evakuacijsko opremo. **Maja Babič**, direktorica Zavoda Brez ovir, svetuje: »Poznamo različne pripomočke za evakuacijo oseb z različnimi oviranostmi, ki jih lahko načrtovalci evakuacijskih poti vključijo v svoj načrt. Najpogostejše se za hitro reševanje gibalno oviranih oseb po stopnicah uporabljajo evakuacijski stoli, ki jih lahko upravlja le ena oseba. Za evakuacijo težje gibalno oviranih in na posteljo vezanih stanovalcev pa so najboljše rešitve posebne evakuacijske blazine in podloge za vzmetnice.«

Evakuacijski stoli

Idealna rešitev za hitro reševanje gibalno oviranih oseb so torej različni evakuacijski stoli, ki so izdelani iz negorljivih materialov in jih lahko enostavno upravlja ena oseba. Unikatni drsni oz. zavorni sistem, vgrajen znotraj tovrstne reševalne opreme, namreč omogoča, da se evakuacijski stol lepo oprime podlage in se zanesljivo s pomočjo goseničnega